

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

1.1. *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

Polimer kompozitok technológiája • Technology of polymer composites

1.2. *Azonosító (tantárgykód)*

BMEGEPTBG03

1.3. *A tantárgy jellege*

kontaktórás tanegység

1.4. *Kurzustípusok és óraszámok (heti/féléves)*

kurzustípus	óraszám (heti)	jelleg (kapcsolt/önálló)
előadás (elmélet)	2	-
gyakorlat	1	kapcsolt
laboratóriumi gyakorlat	2	kapcsolt

1.5. *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

vizsga

1.6. *Kreditszám*

5

1.7. *Tantárgyfelelős*

neve: Dr. Czigány Tibor Pál
beosztása: egyetemi tanár
elérhetősége: czigany@eik.bme.hu

1.8. *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Polimertechnika Tanszék (<http://www.pt.bme.hu>)

1.9. *A tantárgy weblapja*

<http://www.pt.bme.hu/tantargy.php?id=119&l=m>

1.10. *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar

1.11. *A tantárgy elsődleges mintatantervi jellege*

kötelező

1.12. *Közvetlen előkövetelmények*

Erős előkövetelmény:	BMEGEPTBG01
Gyenge előkövetelmény:	-
Párhuzamos előkövetelmény:	-
Mérföldkő típusú előkövetelmény:	-
Kizáró feltételek:	BMEGEPTAGA3

(nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét)

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1. Célkítűzések

A polimer kompozitok mátrix és erősítő anyagainak megismerése. A kompozitmechanika alapjainak, alapvető összefüggések használatának elsajátítása. Hőre lágyuló és térhálós polimer mátrixú kompozitok gyártástechnológiáinak megismerése, a technológiai paraméterek hatásának elemzése a tulajdonságokra. Kompozitból készült termékek vizsgálati és minősítési módszereinek, és újrahasznosítási lehetőségeinek elsajátítása.

2.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák:

A. Tudás

- Átlátja a polimer kompozitok általánosan használt fogalomrendszerét.
- Ismeri a kompozitok jellemző mátrixanyagait, azok tulajdonságait.
- Ismeri a kompozitok jellemző erősítőanyagait, azok formáit és tulajdonságait.
- Megkülönbözteti a polimer kompozitok jellemző tönkremeneteli formáit.
- Átlátja a szál-mátrix határfelületi adhézió jelentőségét.
- Tisztában van a hőre keményedő mátrixú polimer kompozitok gyártástechnológiáival, azok jellemző tulajdonságaival, előnyeivel, hátrányaival, a gyártható terméktípusokkal.
- Tisztában van a hőre lágyuló mátrixú polimer kompozitok gyártástechnológiáival, azok jellemző tulajdonságaival, előnyeivel, hátrányaival, a gyártható terméktípusokkal.
- Érti az izotróp, az anizotróp és az ortotróp anyagok jellemzőit.
- Érti a mérnöki konstansok szerepét, definícióját és összefüggéseit.
- Ismeri a kompozitok jellemző minősítési módszereit.
- Tisztában van a polimer kompozitok újrahasznosítási lehetőségeivel.

B. Képesség

- Alkalmazza a polimer kompozitok általánosan használt fogalomrendszerét.
- Kiválasztja egy adott termékhez a megfelelő kompozit mátrixanyagot.
- Kiválasztja egy adott termékhez a megfelelő erősítőanyagot.
- Különbséget tesz a polimer kompozitok jellemző tönkremeneteli formái között.
- Értékeli a szál-mátrix határfelületi adhéziót vizsgálati eredmények alapján.
- Javaslatot tesz egy hőre keményedő mátrixú polimer kompozit termék gyártástechnológiájára.
- Javaslatot tesz egy hőre lágyuló mátrixú polimer kompozit termék gyártástechnológiájára.
- Különbséget tesz az izotróp, az anizotróp és az ortotróp anyagi viselkedések között.
- Használja a mérnöki konstansokat és összefüggéseiket.
- Használja a kompozitok jellemző minősítési módszereit.
- Javaslatot tesz egy polimer kompozit termék újrahasznosítási lehetőségeire.

C. Attitűd

- Törekszik az együttműködésre az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.

- Folyamatos ismeretszerzéssel bővíti a polimer kompozitokkal kapcsolatos tudását.
- Nyitott az információtechnológiai eszközök használatára.
- Folyamatosan fejleszti a problémamegoldáshoz szükséges eszközrendszerét.
- Törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra.
- Törekszik a fenntartható fejlődés elveinek a polimer kompozitok alkalmazása terén történő érvényesítésére.

D. Önállóság és felelősség

- Önállóan végzi a polimer kompozitokkal kapcsolatos feladatok és problémák végiggondolását és adott források alapján történő megoldását.
- Elfogadja a megalapozott kritikai észrevételeket a munkájával kapcsolatban.
- Egyes helyzetekben – csapat részeként – együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában.
- Ismeretei birtokában, elemzései alapján felelős, megalapozott döntést hoz.
- Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.

2.3. Oktatási módszertan

Előadások tartása powerpoint prezentációval és táblai jegyzettel, tantermi gyakorlatok tartása táblai jegyzettel és powerpoint képanyaggal, laboratóriumi gyakorlatok kiscsoportos formában a technológiák és anyagok bemutatásához, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, csoportmunkában készített féléves tervezési és gyártási feladat, eredmények prezentálása szóban, dokumentáció készítése.

2.4. Tanulástámogató anyagok

---

a) Tankönyvek

Czvikovszky T., Nagy P., Gaál J.: A polimertechnika alapjai, Műegyetemi Kiadó, Budapest, 2006. ISBN 963420855X

Kollár L.P., Springer G.S.: Mechanics of composites structures. Cambridge University Press, Cambridge, 2003. ISBN 9780511547140

Gay D., Hoa S.V., Tsai S.W.: Composite materials. Design and applications. CRC Press, New York, 2003. ISBN 9780429134968

b) Jegyzetek

-

c) Letölthető anyagok

-

2.5. A tantárgyleírás hatályossága

Hatályosság kezdete: 2021. szeptember 1.

Hatályosság vége: 2027. július 15.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

3. A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

3.1 Általános szabályok

A félév végi aláírás megszerzésének feltétele a kiadott feladat megoldása és a laboratóriumi gyakorlatok elvégzése. A gyakorlatok pótlására a félév során a szorgalmi időszakban egy alkalommal van lehetőség. A tárgy írásbeli és szóbeli vizsgával zárul, amelynek eredménye 30%-ban a félévi feladat, 70%-ban pedig a vizsgán nyújtott teljesítmény alapján kerül megállapításra. A félév végi aláírást az aktuális törvényi szabályozásnak és az egyetemi eljárásrendnek megfelelően fogadjuk el.

3.2 Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása

Évközi teljesítményértékelés

típusa: részteljesítmény (formatív) értékelés, projekt jellegű, komplex

darabszáma:1

célja, leírása:A félév során a hallgatók kiscsoportos feladatot hajtanak végre, egy kompozit gerendát terveznek és gyártanak. A tervezés során alkalmazzák a tantermi gyakorlatokon elsajátított méretezési eljárásokat, erről dokumentációt készítenek. A laboratóriumban elkészítik a tervezett gerendát a terveik szerint. A félév végén a gerendákon terheléspróbát végzünk. A féléves feladat eredményeit a csoportok prezentálják.

B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés (vizsga, ha releváns)

A vizsga elemei:

1. írásbeli részvizsga

kötelezettség:kötelező (rész)vizsgaelem, elégtelen teljesítése elégtelen(1) vizsgaérdemjegyet von maga után

Az írásbeli vizsgán a hallgatók számpéldák megoldásán keresztül számolnak be az elsajátított kompozitmechanikai ismereteikről. A számpéldák a tantermi gyakorlatokon elsajátított anyagból

leírás: kerülnek ki. Számonkérésre kerülnek a keverékszabályok, a kompozit rétegek és rétegrendek tulajdonságainak meghatározása, kompozit lemezek és kompozit tartók húzó- és hajlítóterhelésre adott mechanikai válaszána számításai.

2. szóbeli részvizsga

kötelezettség:kötelező (rész)vizsgaelem, elégtelen teljesítése elégtelen(1) vizsgaérdemjegyet von maga után

leírás: A szóbeli vizsgán az előadásokon megismert tananyag számonkérése történik meg. A kérdések kitérnek a kompozitok alapvető fogalmaira, a leggyakrabban használt kompozit mátrix- és erősítőanyagokra, a hőre lágyuló és hőre keményedő mátrixú kompozitok gyártástechnológiáira, a kompozitok alapvető károsodási és tönkremeneteli formáira, vizsgálatára, a hőre keményedő és hőre lágyuló mátrixú kompozitok újrahasznosítására.

3. gyakorlati részvizsga

-

4. évközi eredmények beszámítása

kötelezettség:kötelező (rész)vizsgaelem, elégtelen teljesítése elégtelen(1) vizsgaérdemjegyet von maga után

leírás: A hallgatók a félév során csoportos tervezési feladat keretén belül egy kompozit gerenda tervezését, majd gyártását hajtják végre. A gerendát a csoport a kiviteli tervek alapján legyártja. Az méretezést, az alapvető megfontolásokat, a gyártást a csoport közös dokumentumban írja le, foglalja össze. A gerendákat terheléspróbán minősítjük. A tervezési feladatot a csoportok szóbeli előadásban prezentálják.

3.3 Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben, aláírás megadásában

azonosítója	részarány
Évközi teljesítményértékelés	100 %

Az aláírás megadásának feltétele, hogy az évközi teljesítményértékeléseken szereshető pontszám legalább 40%-át elérje.

3.4 Vizsgaelemek részaránya a minősítésben (ha releváns)

típus	részarány
írásbeli részvizsga	30 %
szóbeli részvizsga	40 %
gyakorlati részvizsga	0 %
évközi eredmények beszámítása	30 %

3.5 Érdemjegy megállapítás

érdemjegy • [ECTS minősítés]	teljesítmény %-ban kifejezve
jeles(5) • Excellent [A]	90% felett
jeles(5) • Very Good [B]	85% .. 90%
jó(4) • Good [C]	70% .. 85%
közepes(3) • Satisfactory [D]	55% .. 70%
elégséges(2) • Pass [E]	40% .. 55%
elégtelen(1) • Fail [F]	40% alatt

Az egyes érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik

3.6 Jelenléti és részvételi követelmények

Az előadások legalább 70%-án (lefelé kerekítve) jelen kell lenni.

A gyakorlatok legalább 70%-án (lefelé kerekítve) tevőlegesen részt kell venni.

A laboratóriumi gyakorlatok legalább 100%-án (lefelé kerekítve) tevőlegesen részt kell venni.

3.7 Javítás, ismétlés és pótlás különös szabályai

A javításra, ismétlésre és pótlásra vonatkozó különös szabályokat a TVSz általános szabályaival együttesen kell értelmezni és alkalmazni.

Beadott és elfogadott részteljesítmény értékelés a jobb eredmény elérése érdekében a pótlási időszak végéig ismételtlen benyújtható-e?

NEM

Korábbi eredmény figyelembevétele javítás, ismétlés-javítás esetén:

az időben újabb eredmény felülírja a korábbi

Részteljesítmény értékelés javítási, illetve ismétlési módja első alkalommal:

a részteljesítmény értékelés(ek) ezen csoportjába tartozó teljesítményértékelés nem javítható, illetve nem ismételtető, az eredmény megállapítás a TVSZ 122. § (6) bekezdésben foglaltak szerint

El nem végzett laboratóriumi gyakorlatok teljesítése:

az el nem végzett laborgyakorlatok a szorgalmi időszakban kijelölt pótlási alkalommal kötelezően elvégzendők

Hibásan (pl. jegyzőkönyvhiba) teljesített laboratóriumi gyakorlatok ismétlése:

a hibásan teljesített laborgyakorlat csak a teljes laborgyakorlati cselekmény ismételt elvégzésével teljesíthető

3.8 A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Tevékenység	óra/félév
részvétel a kontakt tanórákon	70
félévközi készülés a gyakorlatokra	7
felkészülés a laboratóriumi gyakorlati foglalkozásokra	14
részteljesítmény értékelés feladatának kidolgozása	30
vizsgafelkészülés	35
összesen	156

3.9. Tantárgykövetelmények hatályossága

Tantárgykövetelmények hatályosságának kezdete:

2021. szeptember 1.

Tantárgykövetelmények hatályosságának vége:

2027. július 15.

4. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

4.1 Elsődleges szak

A tantárgy elsődleges (fő) szakja, amelyen meghirdetésre kerül és amelyhez a kompetenciák kapcsolódnak:

Gépészmérnöki

4.2 Kapcsolódás a KKK rendelet céljához és (szakos) kompetenciáihoz

---

Ez a tantárgy a KKK rendeletben meghatározott, következő kompetenciák fejlesztését szolgálja>

a) tudás

- Átfogóan ismeri a gépészeti területen alkalmazott szerkezeti anyagok fontosabb tulajdonságait, alkalmazási területeit.

b) képesség

- Képes a gépészeti területen alkalmazott anyagok laboratóriumi vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.

c) attitűd

- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.

d) önállóság és felelőség

- Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására.

4.3 A tantárgy teljesítéséhez ajánlott előzetes ismeretek

Tudás típusú kompetenciák

(azon előzetes ismeretek összessége, amelyek megléte nem kötelező, de a tantárgy eredményes teljesítését nagyban elősegíti) -

Képesség típusú kompetenciák

(azon előzetes képességek és készségek összessége, amelyek megléte nem kötelező, de a tantárgy eredményes teljesítését nagyban elősegíti) -